

gerne. Hvad saa, spurgte han. Hvis Forhandlingerne nu strandede, hvis vi ikke en Gang kunde faa dette tarvelige Forligsresultat, hvad saa? Saa maatte hele Sagen vente til andre Tider. Det er en mærkelig Parlamentarisme, det er en mærkelig demokratisk Politik! I en Menneskealder kæmpede Partiet for visse Reformkrav, vandt Flertallet i Befolkningen paa Grundlag af disse og Flertallet i dette Ting og Regeringsmagten, og naar det saa skal til at gennemføre sine Krav og til at begynde med, saaledes som det er gaaet baade med den lige og almindelige Valgret og med Retsreformen, møder Modstand i det andet Ting, saa opgiver man sine egne gamle Standpunkter overfor denne Modstand og søger et tarveligt Forlig, og hvis dette ikke en Gang kan opnaas, saa siger man: saa maa hele Sagen vente til andre Tider, ad Calendas græcas, til en Gang i en ubestemt Fremtid. Det er en mærkelig Parlamentarisme og en mærkelig demokratisk Politik. Men jeg siger de Herrer og Regeringen: det var ikke den Politik, de voksede op til Flertal paa. Havde det danske Folks Flertal vidst, at det var det, de forstode ved Demokrati, havde de aldrig faaet det Flertal, de nu have, og som de misbruge paa den Maade.

Nu kan det jo være, at det hele mere er en Form end et egentligt Indhold, vi her behandle. Naar Retsreformen nu henimod Slutningen af Samlingen, langt ud over den ordinære Tid for Samlingens Slutning, kommer herved, tilmed forceret stærkt frem oppe i det andet Ting sammen med Lønningslove for Dommerne, der ogsaa ere forcerede stærkt frem i det andet Ting, idet de bleve vedtagne paa en Dag ved alle 3 Behandlinger, saa kan det jo være, at Justitsministeren i Grunden ikke saa meget tænker paa Sagens Realitet, men at det hele maaske nærmest er en parlamentarisk Form. Det kan jo være, at han vil have en Afslutning her af denne Sag, som Folketinget nu har ligget med i 7 Aar, en Afslutning enten positiv eller negativ. Blev den positiv, altsaa et Forlig paa Grundlag af hans Forslag, ja, saa kunde han jo benytte det paa 2 Maader: Enten kunde det befæste ham og hans Stilling, eller ogsaa kunde han benytte det som Grundlag for sin Demission og sige:

Nu har jeg gennemført det, nu er jeg træt, nu ønsker jeg at gaa. Eller Sagen kunde ogsaa — og efter den Tone, der klang igennem Justitsministerens Tale i Dag, vil jeg anse det for det sandsynligste — Sagen kunde ogsaa tænkes at ende negativt, med negativ Afslutning, og saa kunde Justitsministeren tage en saadan negativ Afslutning som en meget passende Retraitegrund; naar man er angreben paa den Maade, Justitsministeren er angreben paa, ønsker man altid hellere selv at gaa politisk end at gaa paa anden Maade.

Det er altsaa muligt, at vi slet ikke skulle fordybe os saa meget i denne Sags Realiteter, det er muligt, at Justitsministeren og Flertallet ikke selv nære store Forhaabninger om, at der skulde komme en virkelig Retsreform ud af det hele, men at det snarere er Form, Politik eller hvad man vil kalde det, den Forhandling, vi føre. Jeg vil sige, at vi Socialdemokrater agte at behandle denne Sag ganske sagligt i Kraft af den overordentlige Betydning, det har at faa en Retsreform frem. Vi have ganske vist et Opgør endnu at foretage med den højtærede Justitsminister, forhaabentlig inden denne Rigsdagssamling gaar til Ende; vi haabe, at der i en ikke altfor fjern Fremtid vil blive Lejlighed til et Opgør, men det faar være en Sag for sig; vi kunne jo ikke behandle denne Sag under dette Forslags Ramme, vi opsættede derfor, men haabe, at det ikke maa vare for længe. Vi behandle altsaa denne Sag ganske sagligt, om end der i den Tone, der klang gennem den højtærede Ministers Foredrag i Dag, forekom mig at være ligesom en Antydning af, at han ikke nærrede stort Haab om at se noget Resultat af den; han nævnedes selv, at Forslaget, som det nu var ændret i Landstinget, var ganske uacceptabelt for dette Ting. Naar han stillede sig saaledes, var det maaske, fordi han mener, at det i og for sig vilde være en mærkelig Ting, om den danske Rigsdag, og ikke mindst det danske Folketing, lod den nuværende Justitsminister gennemføre en Retsreform, der vilde give den Justitsminister, som sad i Overgangstiden mellem det gamle og ny System, en ganske overordentlig Indflydelse og Magt, en Indflydelse og Magt, som Justitsministeren jo egentlig ikke kan gaa ud fra, at